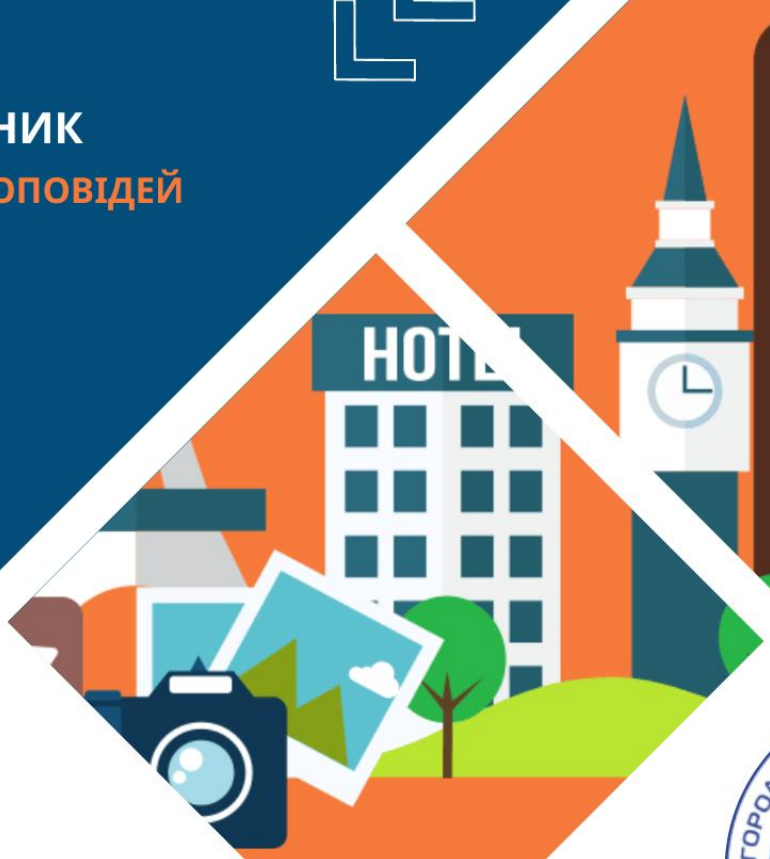
ЗБІРНИК

ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародна наукова конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ

24-25 КВІТНЯ 2024

УЖГОРОД, УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ М.ЇГЛАВА (ЧЕХІЯ)

МАТЕРІАЛИ
ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ»

24 - 25 квітня 2024 р.

Ужгород
2024

УДК 338.1:338.483.13:392.72(043.2)
А43

Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики: матеріали ІІ Міжнародної наукової конференції (24-25 квітня 2024 р.). – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2024. 292 с.
ISBN 978-617-7825-86-8

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Наталія Габчак, голова редакційної колегії, кандидат географічних наук, декан факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ «УжНУ»

Члени редакційної колегії:

Марта Мальська, доктор економічних наук, завідувач кафедри туризму географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Галина Омельченко, кандидат економічних наук, в.о. завідувача кафедри туризму факультету управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю Державного біотехнологічного університету, м. Харків

Ivana Brychtová, katedra cestovního ruchu Vysoká škola polytechnická Jihlava, Czechia

Ганна Машіка, доктор географічних наук, завідувач кафедри туризму ДВНЗ «УжНУ»

Роман Корсак, доктор історичних наук, завідувач кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства ДВНЗ «УжНУ»

Руслана Жовтані, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри міжнародних комунікацій ДВНЗ «УжНУ»

Галина Кіш, кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства ДВНЗ «УжНУ»

Відповідальний секретар: Уляна Ханас, кандидат філософських наук, доцент кафедри туризму ДВНЗ «УжНУ»

Технічна підтримка: Сергій Бабенко, старший лаборант кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства факультету туризму та міжнародних комунікацій

Рекомендовано до друку
Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №7 від 28 травня 2024 р.)

Матеріали подані в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність наведеної інформації, зокрема статистичної, власних імен, фактів, цитат та інших даних несуть автори публікацій.

ISBN 978-617-7825-86-8
© ДВНЗ «УжНУ», 2024
© Автори статей, 2024

ЗМІСТ

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ

Ірина Ільюшонок, Наталія Габчак
Розвиток квіткового туризму на Закарпатті 9

Олена Гонта
Альтернативний (волонтерський) туризм
на Чернігівщині в сучасних умовах 13

Anzor Devadze, Natia Beridze, Lela Devadze
About the development of ecological tourism in the
natural protected areas of the autonomous republic of Adjara 18

Іван Симочко, Ганна Машіка
Вплив штучного інтелекту на розвиток туризму 23

Іван Петровцій, Уляна Ханас
Оцінка туристичного потенціалу НПП «Зачарований край»:
характеристика, перспективи та стратегічні рекомендації 26

Галина Щука
Велнес у туризмі – тренд сучасного туристичного ринку 32

Христина Мигович, Руслана Кривенкова
Особливості туристичного потенціалу Черкаської області 36

Євген Бутирін
Екологічні проблеми туризму та шляхи їх вирішення 40

Людмила Дробиш
Управління кадровим потенціалом підприємств сфери туризму:
виклики сьогодення 44

Дмитро Прокоф'єв, Ivana Brychtová
Вплив туризму на економіку та культуру 49

Анна-Марія Безик, Руслана Кривенкова
Особливості розвитку туристичної галузі в Нідерландах 52

Ілля Пантелюк, Леся Польова, Павло Вичівський
Використання соціальних мереж у сфері гостинності 58

Мирослава Якима, Марина Грабар
Маркетингові впровадження у туристичній сфері Закарпаття 169

Марія Шеба, Василь Папп
Роль подієвого туризму в соціально-економічному розвитку регіону 172

Віталій Бакша, Марія Кашка
Особливості розвитку туризму на Закарпатті 174

Владислав Присташ, Руслана Кривенкова
Державне управління туристино-рекреаційною галуззю в Італії 178

Лілія Харчевнікова, Андрій Грібіник
Управління ризиками в індустрії туризму 181

КРОСКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ В ТУРИЗМІ

Олена Яременко-Гасюк
Розвиток крос-культурних навичок студентів спеціальності «туризм»
засобами інформаційно-цифрових технологій..... 185

Павло Пеняк, Віта Руснак
Нематеріальна культурна спадщина Закарпаття
як складова історико-культурних ресурсів 190

Леся Голомідова, Руслана Жовтані
Роль міжкультурної комунікації в процесі навчання іноземних мов
здобувачами сфери обслуговування 195

Вікторія Данилюк, Людмила Коваль
Використання технологій дистанційного
навчання англійської мови у ЗВО 199

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Валерій Михайлов, Андрій Шевченко, Ігор Бабанов, Олена Бабанова
Технологія виробництва жареної продукції способом
з електроконтактним нагріванням для підприємств
харчування готельно-ресторанного бізнесу 202

Дарина Ремета, Мар'яна Попик
Застосування інформаційних технологій
в навчанні персоналу підприємств готельно-ресторанного бізнесу 206

Олена Яременко-Гасюк,
кандидат педагогічних наук, доцент
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

РОЗВИТОК КРОС-КУЛЬТУРНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ» ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сьогодні освіта стає перед завданням інтеграції навчання як у реальному світі, так і у віртуальному просторі. Ця інтеграція означає, що учні та студенти можуть спілкуватися та співпрацювати без усяких територіально-географічних обмежень. І це також означає, що сучасні студенти повинні навчитися комунікувати з іншими людьми та працювати з міжнародними групами, а отже, сформувати певні крос-культурні уміння та навички [1, 118].

Крос-культурні навички мають тісний зв'язок з мовою, так як культура виражається за допомогою мови, яка є її інструментом. Таким чином, можна зазначити, що студенти, які вивчають іноземну мову одночасно розвивають й свої крос-культурні навички, які можуть бути задіяними у їх майбутній професійній діяльності. Особливо важливим такий розвиток вбачається для студентів спеціальності Туризм, де комунікація та подорожі є ключовими факторами професій, пов'язаних з туристичною діяльністю. Адже згідно Стандарту освіти спеціальності 242 Туризм, ціллю навчання на цій спеціальності є «формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму».

На думку дослідників, мови необхідні, щоб описати реальність; яка включає культурні знання, поведінку та навички [2, 5; 3, 680]. Тому будь-яка модель навчання, яка формує іншомовну компетентність, має включати елементи крос-культурного розвитку студентів, такі, наприклад, як звички та традиції, вираження ввічливості, комунікативна поведінка, ціннісні орієнтації

та очікування. Але студенти, які вивчають іноземну мову, повинні не лише засвоїти культурні відмінності мови, що вивчається а й усвідомити їх на практиці. Команда дослідників Р'ю, Бекстер та ін. зазначили, що «коли люди усвідомлюють, що люди відрізняються один від одного, і культура є одним з аспектів цієї різниці, вони вважаються культурно обізнаними»; і, отже, вони можуть краще розуміти мотиви діяльності інших людей та ефективніше взаємодіяти з ними [4, 250].

Згідно положень ЮНЕСКО крос-культурна компетентність стосується наявності відповідних знань про конкретні культури, а також загальних знань про проблеми, які виникають під час взаємодії представників різних культур, що вимагає толерантного ставлення під час встановлення контактів та навичок взаємодії з іншими людьми [5, 7].

Враховуючи ці положення, студенти могли б одночасно підвищити як свої мовні навички, так і свою комунікативну компетентність, якби вони працювали в крос-культурному контексті. Програми міжкультурного обміну та академічної мобільності (Erasmus, *Erasmus+, Німецька служба академічних обмінів DAAD, Австрійська служба академічних обмінів ОеAD, урядові програмами країн ЄС, програми подвійних дипломів* та інші) суттєво сприяють цьому, адже навчаючись за цими програмами студенти можуть вивчати мову, безпосередньо занурюючись у культуру іншої країни, що призводить до реальної крос-культурної комунікації.

На жаль, події останніх років суттєво обмежує мобільність студентів. Але виникли інші альтернативи, такі як онлайн та змішане навчання, які, разом з інформаційно-цифровими технологіями та інструментами передбачають нові та захоплюючи можливості для тих, хто вивчає мову і збирається використовувати її у своїй професійній діяльності. Туристична діяльність, в даному випадку, не є виключенням. Адже згідно Стандарту освіти спеціальності 242 «Туризм» передбачено розвиток таких загальних компетентностей:

К07. Здатність працювати в міжнародному контексті; К08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; К11 Здатність

спілкуватися іноземною мовою; К12. Навички міжособистісної взаємодії; К14. Здатність працювати в команді та автономно

Розвиток технологій відкриває нові ресурси та можливості у формуванні цих компетентностей, але також ставить й нові виклики для освітян. У цьому сенсі «колаборaційне» навчання, яке здійснюється за допомогою інформаційно-цифрових технологій стає перспективним освітнім інструментом для студентів і викладачів з різних країн, які працюють і навчаються разом онлайн.

Таке навчання є віртуальним обміном, і воно полягає у використанні технології для з'єднання територіально віддалених суб'єктів навчального процесу (студентів і вчителів) для віртуальних зустрічей і навчання [6, 402]. Поєднуючи вчителів і студентів у різних країнах за допомогою інтерактивних онлайн-інструментів (відеоконференцій, чату, форуму та блогів), онлайн співпраця створює привабливе середовище для вивчення та практики іноземних мов, а також для розвитку їхніх крос-культурних умінь та навичок за допомогою міжнародних проектів. Таким чином, метою цієї дослідницької роботи є не лише вивчення іноземної мови студентами з різних культурних середовищ, але й допомога студентам у підвищенні їхньої крос-культурної компетентності у віртуальному середовищі.

На думку вітчизняних дослідниць Блінової І. та Бреславець Н., крос-культурна співпраця сприяє крос-культурній комунікації і, як результат, формує крос-культурну компетентність [7, 46].

За словами О'Дауда, онлайн співпраця — це форма віртуального обміну, яка дотримується тих же правил, що й фізична, адже студенти зазвичай виконують вправи, які вимагають постійного обговорення, обміну, та дії, які застосовуються й в очному занятті з іноземної мови. Причому завдання можуть виконуватися, що дозволяє як раз онлайн навчання, як в синхронному, так і в асинхронному режимі [8, 11].

Як приклад можна згадати, міжнародний онлайн проект Suny COIL - http://coil.suny.edu/global, в якому задіяні 157 закладів освіти, більше 65 тисяч студентів з 28 країн, використовує віртуальний освітній простір у межах будь-

яких предметних дисциплін з елементами візуалізації на базі англійської мови або такі ініціативи, як DIVETOUR - Digital Competencies and Tools for Enhanced VET on Tourismand Accessibility, що проводиться ENAT (European Network for Accessible Tourism) і досліджує використання віртуальної реальності та штучного інтелекту на підготовку студентів, що працюють в туристичному секторі, або X-Culture - https://x-culture.org/, за якою можуть працювати студенти програм менеджменту та управління бізнесом, що надає навички роботи в міжнародних віртуальних командах.

Важливими принципами роботи проекту COIL – Collaborative Online International Learning (Колаборативне Онлайн Міжнародне Навчання) є те, що він може бути створений на базі будь-якої дисципліни, включаючи також міждисциплінарні підходи; стимулює активне навчання та командну роботу студентів; робить акцент на крос-культурну взаємодію та розуміння й усвідомлення особливостей іншої культури; має «рівневий» характер (вибір за курсом, класом, рівнем знання мови, темою тощо), виходячи з потреб студентів, що беруть участь в цьому проекті

Серед можливостей віртуальних середовищ для навчання існує широкий спектр інструментів, як наприклад, Padlet, Flinga, board.net, eTandem, Edu.Pad, Pinnet, Wisemapping.com, Scrumlr.ca, Plickers, Milanote, Vocaroo, тощо, що уможливлює культурний онлайн-обмін, віртуальний обмін, мережеве навчання та крос-культурну співпрацю. Ця різноманітність підходів спонукала деяких авторів до визначення поняття такої міжнародної онлайн співпраці; таким чином: «колаборацийне навчання передбачає використання інструментів Інтернет-комунікації студентами, що проживають в різних країнах або географічно «віддалені», в інституціоналізованих умовах з метою сприяння розвитку, по-перше, лінгвістичної компетенції іноземної мови та по-друге, крос-культурної компетентності» [10, 68].

Отже, у наш час навчання та використання технологій йдуть паралельно, що, в свою чергу, робить викладання та процес навчання більш динамічним та гнучким, і, що особливо важливо, персоналізованим, а отже більш ефективним.

З одного боку, завдяки таким міжнародним проектам, студенти мають можливість зануритися у конкретні реальні професійні ситуації, використовуючи цифрові інструменти для досягнення конкретних цілей, що дозволяє також студентам розвивати свою іншомовну комунікативну компетентність. З іншого боку, використання інформаційно-цифрових технологій у цьому типі міжнародних проектів є фундаментальним аспектом крос-культурного зв'язку студентів з різних навчальних закладів, як це і відбувається в реальних професійних контекстах

Список використаних джерел:

1. Larrea Espinar, A. M., Raigón Rodríguez, A. R., & Gómez Parra, M. E. (2012). ICT for intercultural competence development. PixelBit: Revista de Medios & Educación, 40, 115-124. Retrieved from: https://recyt.fecyt.es/ index.php/pixel/article/view/61439
2. Michael Ennis (2015) Toward An Integrated Approach To Language, Culture And Communication In The Foreign Language Classroom January 2015 In book: Intercultural Horizons Volume III Intercultural Competence—Key to the New Multicultural Societies of the Globalized World (pp.3-33) Publisher: Cambridge Scholars
3. https://www.researchgate.net/publication/330873656_TOWARD_AN_INTEGRATED_APPROACH_TO_LANGUAGE_CULTURE_AND_COMMUNICATION_IN_THE_FOREIGN_LANGUAGE_CLASSROOM
4. Fatma ÖZÜORÇUN• TEACHING CULTURE AS A FIFTH LANGUAGE SKILL Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research Cilt: 7 Sayı: 29 Volume: 7 Issue: 29 www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581 https://www.sosyalarastirmalar.com/articles/teaching-culture-as-a-fifth-language-skill.pdf
5. Rew, L., Becker, H., Cookston, J., Khosropour, S., & Martinez, S. (2003). Measuring cultural awareness in nursing students. Journal of Nursing Education, 42(6), 249-257. Retrieved from: https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12814215/

6. UNESCO (2013). Intercultural competences: Conceptual and operational framework. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000219768

7. Sadler, R. & Dooly, M. (2016). Twelve years of telecollaboration: What we have learnt. ELT Journal, 70 (4), 401–413. https://doi.org/10.1093/elt/ccw041

8. Блінова І. та Бреславець Н. (2023) Розвиток міжкультурної компетентності студентів зво через участь у міжнародних проєктах.// Міжнародна науково-практична онлайн-конференції 01-02 грудня 2023 року https://doi.org/10.31392/UPU-MKfpgoe-2023.05

9. O'Dowd, R. (2017). Virtual Exchange and internationalising the classroom. Training Language and Culture, 1(4), 8-24. https://www.researchgate.net/publication/327956545_Virtual_Exchange_and_internationalising_the_classroom

10. Belz, J. A. (2003). Linguistic perspectives on the development of intercultural competence in telecollaboration. Language Learning & Technology, 7(2), 68–99. http://dx.doi.org/10125/25201

Павло Пеняк,

кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, доцент

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна

Віта Руснак,

старший викладач

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна

НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЗАКАРПАТТЯ ЯК СКЛАДОВА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ РЕСУРСІВ

Відвідуючи ті або інші країни, ми насамперед знайомимося з культурною спадщиною, намагаємося пізнати духовні цінності, традиції, вірування, зрозуміти уклад життя тих етносів, які населяють їх. І відповідь на таке

Наукове видання

Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики

Матеріали ІІ Міжнародної наукової конференції (24-25 квітня 2024 р.)

Гарнітура Times New Roman
Формат 60х84/16.
Ум.друк.арк.16,97. Обл.вид.арк. 12,84.
Зам. №71. Наклад 100 прим.

Оригінал-макет виготовлено
в редакційно-видавничому відділі ДВНЗ «УжНУ»
88000, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89.
E-mail: dep-editors@uzhnu.edu.ua

Видавництво УжНУ «Говерла».
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 18.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія Зт № 32 від 31 травня 2006 року